

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

legii cu privire la actele normative

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Justiției, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Proiectul reprezintă o lege integră ce comasează prevederile Legii nr.780/2001 privind actele legislative și Legii nr.317/2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale unificând cadrul legal de reglementare al procesului de elaborare a actelor normative. În cadrul proiectului au fost încorporate recomandările prezentate în Raportul OSCE și ODIHR privind evaluarea procesului legislativ din Republica Moldova (din 2008 și 2010).

Noile reglementări urmăresc următoarele obiective:

- crearea unui cadru normativ unitar privind procesul de legiferare prin unificarea sistemului de principii, procedura de elaborare și termenele de elaborare;
- eliminarea dublelor standarde și discrepanțelor dintre actele legislative și actele normative în ceea ce privește procesul de elaborare;
- asigurarea calității conținutului actelor normative, care să devină accesibile utilizatorilor;
- organizarea colaborării autorităților și instituțiilor publice în procesul de elaborare a actelor normative;
- fortificarea și perfecționarea legislației privind avizarea și expertizarea proiectelor, precum și interpretarea actelor normative.

Elementele de noutate absolută aduse de proiect sunt: procedura „ex-ante” (își propune evaluarea unei stări de fapt, identificarea problemelor sectorului social care necesită reglementare, determinarea soluțiilor și consecințelor acestora) și Sistemul informațional e-Legislație.

d. Suficiența argumentării. Considerăm că argumentele invocate de autor în nota informativă justifică pe deplin necesitatea elaborării și promovării proiectului. Au fost respectate prevederile art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative. Nota informativă stabilește condițiile ce au impus elaborarea proiectului și principalele prevederi, cu evidențierea elementelor noi aduse în cadrul sistemului, cu argumentarea corespunzătoare și

gradul de compatibilitate a reglementărilor proiectului cu cadrul normativ european în domeniu și recomandările din rapoartele organismelor internaționale privind situația procesului legislativ din Republica Moldova.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea proiectului de lege necesită cheltuieli financiare din partea statului, în special pentru gestionarea, menținerea și perfecționarea Sistemului informațional e-Legislație. Autorul nu prezintă o estimare a costurilor de implementare și/sau mentenanță a Sistemului. În cadrul notei informative, autorul menționează doar faptul creării Sistemului informațional e-Legislație în cadrul proiectului „Sistemul informatic e-Legislație – baza de date on-line privind procesul de elaborare a actelor normative (prescurtat BDEAN)” și cheltuielile suportate în legătură cu acesta de la bugetul de stat, în perioada anilor 2013-2015.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

În opinia noastră, proiectul nu este în detrimentul interesului public, reglementările propuse perfecționează cadrul normativ existent privind procesul de elaborare al actelor normative.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. La momentul examinării, proiectul legii cu privire la actele normative și nota informativă la acesta erau publicate pe site-ul Ministerului Justiției: www.justice.gov.md și pe portalul informativ www.particip.gov.md, ceea ce atestă faptul că proiectul întrunește cerințele impuse de prevederile art. 8-12 ale Legii nr.239-XVII/2008 privind transparența în procesul decizional.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigue

Articolul 66. Intervenirea abrogării

alin.(2) Abrogarea intervine în următoarele cazuri: ...

Referitor la cazurile de abrogare incluse la alin.(2), autorul începe enumerarea cu lit.b) și lasă incompletă lit.c). Intuim o eroare mecanică de redactare, care obligă la revizuirea textului și corectarea formei de prezentare a normei.

Recomandarea: *Recomandăm revizuirea art.66 alin.(2), cu respectarea rigorilor de*

tehnică legislativă.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărîrea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

inspector principal Direcția legislație și expertiză anticorupție
Roman Starașciuc
19 Februarie 2016

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md*

**Anexa la raportul de expertiză anticorupție
asupra nivelului coruptibilității proiectului
legii cu privire la actele normative**

Nr.	Norma	Factori de coruptibilitate și alte obiecții	Analiza	Recomandarea
1	Articolul 66. Intervenirea abrogării alin.(2) Abrogarea intervine în următoarele cazuri: ...	Exprimare incorectă gramatical, exprimare succesivă a mai multor idei (ambiguitate sintactică)	Referitor la cazurile de abrogare incluse la alin.(2), autorul începe enumerarea cu lit.b) și lasă incompletă lit.c). Intuim o eroare mecanică de redactare, care obligă la revizuirea textului și corectarea formei de prezentare a normei.	Recomandăm revizuirea art.66 alin.(2), cu respectarea rigorilor de tehnică legislativă.